

птахівництва, впровадження на птахівницьких підприємствах контролю безпеки харчової продукції за системою НАССР.

УДК 591.05:636.5/.003.13(043)

НІЗЕЛЬСЬКИЙ Дмитро, здобувач вищої освіти II курсу спеціальності «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва»
Науковий керівник – **КОВАЛЬ Тетяна**, кандидат с.-г. наук, доцент
Заклад вищої освіти «Подільський державний університет»
м. Кам'янець-Подільський, Україна

ВПЛИВ ФІЗИЧНИХ ФАКТОРІВ НА ОБМІН РЕЧОВИН І ПРОДУКТИВНІСТЬ ПТИЦІ

Актуальність даної теми зумовлена тим, що створення оптимального мікроклімату на птахофермах сприяє збереженню здоров'я птиці, підвищенню продуктивності та зниженню втрат.

Метою даної роботи є розгляд фізичних факторів, які впливають на продуктивність молодняку і дорослої птиці.

Результати досліджень та їх обговорення. Продуктивні і племінні якості ремонтного молодняку і дорослої птиці значною мірою визначаються умовами їх вирощування і утримання. Нарівні з нормованою годівлею значним резервом збільшення виробництва продукції птахівництва є створення оптимального мікроклімату, який залежить від типу будівель, обладнання, способів і методів опалення, вентиляції та освітлення.

Оптимальний мікроклімат у пташнику – це комплекс діючих факторів середовища, які сприяють максимальній продуктивності птиці. Відхилення від оптимальних умов спричиняє глибокі фізіологічні зміни в організмі птиці, що в свою чергу знижує її продуктивність.

Птиця, зокрема кури, відносно холодостійкі і без шкоди для здоров'я витримують температуру до -10°C. Проте при цьому відбувається різке зниження несучості та значно збільшуються витрати кормів. Тому у сучасному птахівництві приміщення для молодняку і дорослої птиці опалюються. За багаточисленими дослідженнями і практичними спостереженнями оптимальна температура комфорту повітря у пташнику для дорослої птиці має бути на рівні +15 ...+18°C. У зимовий період таку градацію досить легко можна підтримувати, застосовуючи різне обладнання (телові, газові, електричні генератори та калорифери). Складніша справа у літній, спекотний період. В цей час птиця відчуває себе не комфортно: багато п'є води, мало споживає кормів і відповідно знижує рівень несучості. Тому за таких умов, значна увага повинна приділятися роботі системи вентиляції. Крім того, у критичні періоди значного підвищення температури, рекомендується два або три рази на день поливати холодною водою підлогу приміщення. У цьому випадку температура знижується не лише за рахунок холодної води, але і за рахунок її випаровування, під час якого відчувається охолодження не тільки підлоги, а і в цілому повітря в приміщенні.

До важливих фізичних факторів, що впливають на стан птиці, відносяться швидкість повітря в приміщенні пташника. При наявності пір'яного покриву на тілі птиці підвищення швидкості повітря призводить до охолоджуючого ефекту. Тому в умовах підвищених температур зовнішнього повітря збільшення швидкості повітря до 2,0-2,5 м/с сприяє поліпшенню фізіологічного стану птиці.

Вологість повітря теж має визначальне значення у життєдіяльності птиці. При високій вологості повітря значно зволожується підстилка, стіни, обладнання і як наслідок, розвиваються пліснявілі гриби, що в свою чергу викликає захворювання птиці. Дуже низька вологість (нижче 50%) викликає подразнення слизових оболонок очей, дихальних шляхів, з'являється ламкість пір'я, птиця багато п'є води і знижує рівень продуктивності. Нормальна вологість повітря у пташниках 60- 0 %.

Доросла курка-несучка виділяє близько 4 літрів вуглекислоти на добу. З посліду і підстилки виділяються шкідливі гази – аміак і сірководень. Ці гази знижують життєдіяльність птиці, погіршують її самопочуття, а отже і продуктивність. Вуглекислий газ і сірководень важчі за повітря, тому концентруються у зоні 30-40 см над підлогою. Аміак легший за повітря, тому він концентрується під стелею. Концентрація вуглекислоти у повітрі пташника не повинна перевищувати 0,13-0,25 % за об'ємом, аміаку – 15 мг/м³, сірководню – 5 мг/м³. Для визначення кількості шкідливих газів застосовують прилади газоаналізатори.

Світловий режим у значній мірі впливає на продуктивність птиці, сприяючи активному розвитку функціонуванню статевих органів, органів яйцетворення. При короткому світловому дні птиця не встигає спожити достатню кількість кормів і, відповідно, відчуває недостачу поживних речовин, необхідних для росту і продуктивності. При організації освітлення необхідно дотримуватись наступних принципів: починаючи з добового віку, світловий день поступово скорочується, а після початку яйцекладки – збільшується. Тривалість світлового дня для молодняка курей з 1-10 днів повинна поступово скорочуватись з 20-22 годин до 3-10 годин у віці 120 днів. Потім необхідно збільшувати світловий день приблизно на 30 хвилин за тиждень, доводячи його до 15-16 годин. Такий режим дотримує передчасне статеве дозрівання птиці і одночасно сприяє інтенсивному нарощуванню несучості і отриманню за вагою яєць з міцною шкарлупою. Створення оптимального режиму умов утримання «мікроклімату» та освітлення потребує значних грошових витрат.

Висновки і пропозиції. Дотримання оптимальних параметрів мікроклімату у приміщеннях для утримання молодняка і дорослої птиці є запорукою отримання високих показників збереженості та продуктивності. Використання режимів переривчастого у порівнянні з режимом постійного освітлення дає можливість економити енергоресурси на 20-30%, підвищувати збереження поголів'я, збільшувати несучість, масу яєць, вихід яєчної маси, знижувати витрати кормів на 1 ц продукції.

Література

1. Приліпко Т.М., Коваль Т.В. Адаптивні властивості і нейрогормональна регуляція продуктивності птиці за вирощування в умовах промислових підприємств : монографія. Кам'янець-Подільський: ЗВО «ПДУ», 2024. 423 с.
2. Приліпко Т. М., Коваль Т.В., Косташ В. Б. Фізіолого-біохімічні основи продуктивності тварин: монографія. Вінниця: ТВОРИ, 2023. 667 с.

УДК 636.03

ПЕТРОВСЬКИЙ Костянтин, здобувач другого курсу магістратури спеціальності 204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва»

Науковий керівник – **ШУПЛИК Віктор**, кандидат с.-г. наук, доцент
Заклад вищої освіти «Подільський державний університет»
м. Кам'янець-Подільський, Україна

ВПЛИВ ВИРОЩУВАННЯ РЕМОНТНИХ ТЕЛИЦЬ НА ПОДАЛЬШУ МОЛОЧНУ ПРОДУКТИВНІСТЬ КОРІВ

У технології виробництва молока, після годівлі найважливішим питанням є вирощування ремонтного молодняку. При виборі системи вирощування ремонтних телиць потрібно забезпечити інтенсивне їх вирощування проте не можна перевищувати оптимальні параметри технологічного процесу.

Метою нашого дослідження було вивчення системи вирощування ремонтних телиць різного походження в умовах ТОВ «Ім. Богдана Хмельницького» Кам'янець-Подільського району Хмельницької області.

Дослідження проводились методом науково-господарського досліду. Формування піддослідних груп відбулось за принципом пар аналогів.

Потрібно відмітити нерівномірний характер росту. Так в період з 9 до 12 місяців абсолютний приріст у піддослідних груп був на рівні 46,2-48,1 кг. Оцінюючи величину середньодобових приростів за весь період вирощування піддослідних тварин можна зробити висновок, що вирощування телиць відбувалось згідно сучасних вимог. Так середньодобові прирости в період від народження і до шести місяців у теличок другої і третьої груп були на рівні 877 г, а у першої 874 г.

В подальшому приріст знижується до 552-554 г у період 6-9 місяців, 514-534 у період 9-12 місяців і 570-590 у 12-15 місяців. З 15 до 18 місяців середньодобовий приріст по групах склав 631-634 г. за весь період від народження до 18 місяців приріст був від 667 до 669 г.

Найбільша інтенсивність росту спостерігається від народження до шести місячного віку з показником 137,0, 137,2 і 137,9% у телиць другої, третьої і першої груп відповідно. В подальшому з віком величина відносного приросту